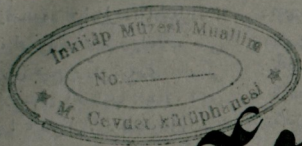

۱ نيسان ۱۳۳۹ - ۱۹۲۳

صافي ۷۳-۷

دردنجي جلد

يکي محسوب

علم اقتصاد «اسارت سياسيه، اسارت اقتصادى» تقييد ايدۇ؛ «دستورنىڭ ماقالىدە، اقتصاد قانۇنىيەت رعايت جەمئىي اولان ملئىر، سياسى استقلاللىرىدىن محروم اولىشىدۇر.

بىن ازىمىر اقتصاد قونفرىمىنى يوپۇك بىز اھمىت عىط ايدىيۇم وكنىدىسندىن، مملكت ايجون ۱۹۲۵ يىلى چوق خىل ايشلر بىلەن بىرلەشمە، ازمىر اقتصاد قونفرىمى اعضاسى، وظىفەلىرىنىڭ يوپۇككىنى آكلامق و آكلامقنى استىدكارى وقت، توك اقتصادىيات تارىخىدىن بىر «دستور» شىكىلدە ئىلگىرى ئالغان اولان ايكى گەك بىر بوغراى خاطرلا سىلىنىر. بىر بوغراىم شۇدۇر :

«تورک يۈز» II

دارالفنون مەلۇماتىدىن

آرام غلامى

مىشېر قۇتئىت تارىخى

مقدمات

— ۲ —

سلىم ئالك اردوئى تشجىع خصوصىتىدىكى پىرسىيى - زەدىك جەل - حرىت وجدانىيە مىثلىسى و اروپا حكومتلىرى - فكىرلەردە حصوولەكەن انقلاب نەيدى؟

ايشتە «۱۷۸۹» دە اروپا اوصاف سياسىيە خارجىيەسى بۇندى عبارت اولوب اخلاق واجئامى مسائل ايله درىن بىر صورىتىدە ئىشل اولمىشىدى. مىثلىك، شىرق، آلمان مىثلىرى حكومتلەر قائىدە امور و مصالحىدىن اولوب اقوام و اهالى ايسە بولمىدى بىر خىل بولمىدى بولمىدى، عازىيات مئادىيە، سىراپلىرى و مىدىران امور سىفىرلىرىنىڭ كۈندىن كۈندە آرتقان دىدە و دارائى اھالى بىر سوشى، پىتىمىش و سىفائى آرتىمىش ايدى. انكىتىرىدىن مايدا ھىرىدە اهالى مىناع مىستىجلىسىنى تىدكر و مىناقشە ايدەمەك حرىتىدىن محروم قىلىنىدۇ.

اوروپادە اقتصادىدىن ايله قىلىنىلەر خلقك مىصاب اولدىنى سىيات كونا كونا چارە آرامقە بىر دورۇر. حقانىت «تأسيس اىلك تشبئات انسانىت كاراھىستە بولمىقلىرى سىرىدە زەدىدە حكومت سالفالدىكر «جلىسى مشورى» قىراپلار و مىعات كاراھىلە ايش كورمەك ايسە بوردى. بىرلەشمە ھىچ بىر زمان سۈپەتلىك ادرەكلىرىنىڭ سۈپەتلىكىنى، كىنىسنىڭ اترام كىرىمى اولدىنى ادا ايدىنى فكىرەداللىك رواجىتە خادىم اولمىچى دوشۇنمىور، جەل ايجىندە اظهار ايدىلدىن حسن نىتىرك ظلمدىن اشىق قىچىل وىر اولدىنى بىلەمىوردى.

شايدان دىقتىدەكر سلطان سلىم ئالك، روس اردولىرى

— نە ايجون تىلاش ايدىيورسكىز، نە اوليورۇ صورم . اودە :

— قايتولاسيولمىزلىرى قالدۇر ايسەك نىصل اولورۇ ؟ دىدى .

بىن مخاطبلىك حالت روجىيەسىنى ايجە آكلامق ايجون بىر كۈندە اولمىچى مىناقشە ايجەمىزى تىكىلىپ ايشىم . اودە تىكىلىپ واقىي قول ايدەمەك بىر آزارا قەدە بولغان بىر آرقەداشنى دىدەمۇت ايشى . اوچىر بىرىلك تىكىلىپ ايدەمەك باقمىدىردى . ائندىم — قايتولاسيولمىزلىرى قالدۇر دىدىكىز كۈن بىزىم حاللار يامان . چۈنكى ھەر نۇوع وىرى وىرىمەك بىرلى تىجار و اصنافقە زىقابت ايدەمە . چىكىز ، دىدى .

— بىو نىصل شى ، اوروپانىك ھەر ھانىكى مىلكىتىدەكى ايجىلار اۆلكىتە وىكى وىرىمىزى؟ صورم .

— وىرلر آلمان ، اوراسى بىشقە ، بىوراسى بىشقەدە ، دىدى .

— نە ايجون بىشقە اولسون ، صورم . ائندىم ، سىز بىيورىسكىز . بىزىمىزى؟ سىز نە ايجون بولە ايشلەر قارىشىورسكىز ؟ سىز تورك دىكلىكىز ، دىدى .

— بىن، مەيدەدە بىيورىم، مەيدەك خارچىدە بىو مىلكىتكە اولادىم بىنى تورك ، دىدىم . اوزمانە قىدر ، مەكلەمە قازىشاين آرقەداشنى : ائندىم — سىز ، ائىچىق قايتولاسيولمىزلىرى تائىمىن ايتىدىكى مىناقشە سايىستەدە ياشاپورۇ . سىز توركلارنىڭ قىلغىنىدىن اسفادە ايدىيورۇز ، سىز «تورك يۈز» (Nous mangeons du Turc) . دىدى .

بىو آندەك بۈزىنە باقىم ، آرقەداشنى دە : اوت ، دىدى بىر طوغىدىر ، دىدى . مەكلەمە ، بىو زمىن اوزىرتە بىن اون دىققە دىھا دوام ايتىدى و اضطراب ايجىندە اولمىچى قاقوب كىتىدىلر .

اعتراف ائىلدىكى بىو مەكلەمدەك زىادە نىظر دىقىتى جەل ايدىن چە «تورك يۈز» جەلسىدىر . چۈنكى بۈيۈكىگە باشلى بىلەن بىر بوغراىم تىكىلىپ ايدى . ھىچ بىر اقادەمەك روسى ، بىو ايكى گەمەك احتوا ايتىدىكى روھىدىن دىھا قوتلى اولماز . «تورك يۈز» دىمەك ، توركلار اقتصادىيات سايىستەدە ترقى ائىستە مىمانت ائىمەك . «تورك يۈز» دىمەك ، مىلكىتى اسارت اقتصادىيە . بىنايەتلىك اسارت سايىيە سۈرۈلكە دىمەك . «تورك يۈز» دىمەك ، توركيا مىستىلكە سىرەستە ايدىرىمەك دىمەك .

اوت ، اليۇم موجود مىستىلكەك زىمىنىتە بايقىلىچى اولور ايسە ، بولمىزلىرى بۈوالە كىتىرىن باشلىچى مىلك ، اسارت اقتصادىيە عالمى اولدىنى كورمىلر . ائىكلىزلىك مىثود Flag follows trade بىنى «پاراق» تىجارى تىقىپ ايدىر . «دستورى،

خىستەلنى كەردەن تىملىلە اوزاقلاشدىرىمىش اولمىز ؟ و حىرب ائىملىكىنى تىلىزلىك كۈلۈنچ بىر شىكىلە سۈقۇلمازى ؟ مىلا بۈتۈن بىر قەرقە انساپلىرىنىڭ جەلە مىصلىرىنى ھەرتىن سۈقۇلمازلىق يۈزۈب اولمىز ، قىرق سىكىز سائەت قەققەلە ، حىق تىكى و ايجىمى اولمىز بىرلىك كۈلدۈرمىك مىمكن اولمازى ؟

فىن ، ھىوز «اولور» ، دىيەمىور ، فقط عىمىندەدە بىر خىلە نىكل ائىچور . شىيەملىك اوزاقلىق كۈرەمىلىك . پىشندە قوشۇور . مىلا مىصلى كالى باشلىك ازمىردە آلماننىك مىزارىنى زىيارت ايتىدىكى ارضوملىلر كۈرەمىلەك . اكر موسيو «بۈردى دۈسۈنە» بۈمە مىثەلە قىتىدەدە ايلرىدە ايشاق ايدەمە زەدىدە بىو ايشاقى تىجىم قارمىزىلە نىقل ائىچى بۈرۈلۈپقە عد ايدەمەز .

تورک يۈز...

ازمىر اقتصاد قونفرىمىنى اعضاسى

بالقان حىربى ايله حىرب مىمى آرمىستەدىكى قىش كىچەلرلىدىن بىرلەشكەن اولغىندە «بىنەبەرىت» موسوى جەيت خىرىيەسى ئىستەندە ، بۈتۈن دوت يۈز كۈرد سەنە اول بۈرتكىزىدىن توركيايە ھىجرت ائىش اولان يۈسۈف ئالى ئامىندە زىكىن بىر موسونىك تىرجە خانە دائىر ، دىوان ھاپىندە بولمىش اولان بىھىز مىناقشە عىطفا ، بىر قونفرانس وىرىمىش ائىم . يۈسۈف ئالى ، قانۇنى سىلپانىك دورۇسلاپقىندە اسانتىبولەكلىك كۈرەمەك كۈرەمەك سلىم ئالى زامانە سىراپە ائىساب ائىش و حكومتك سىياسەت خارچىستە قارىمىقەلە مەھ بىرول اوبنامىش ايدى . قونفرانسلىك نەپائىتىدە ، بىر تورك مورخنىك «ئالى» قەندەك مىطالعاتى بۈجە زىر نىقل ائىش ائىم : «شەيد بۈيۈكى كۈزلى بۈردى يىكرى اونوز سەنە اول اسانتىبولەكلىش اولسە ايدى ، ايجىلرە قايتولاسيولمىزلىرى بىش ائىمەك صورىتەلە سايىستە بولمىش اولان پادىشاھلەر و طولابىيىلە مىلكىتە يوپۇك خىدمەتلىر ايدەمەك ايدى . قونفرانسى بىر تىدكىدىن سىكرە ، اوزمانە قىدر طابىيەدىن ھازىرلىدىن بىر كالى ھىچ و تاتارلە ياقە كەلەك . تىرەك بىر سىس ايلە : — نىصل ؟ قايتولاسيولمىزلىرى ئالىي ائىندە .

مىكىز ؟ دىدى . بىو سۈلالەك طرز اداسى بى خىرىدە بىراقى . زىرا ، قونفرانسى بىر تىرجە خالدىن بىش ائىدىكىم ايجون قايتولاسيولمىزلىرى ئالىي قەندە ھىچ بىر فكىر دىمىيان ائىم . بۈيۈك اوزىرتە :

— سىز كىمىسىز ائىم ؟ صورم . بىن فلان سىفارتىدە فلان مامۇرم ، جۈا بىر دى . مىخاطبلىك مامۇرىتىنى ووضىعت ائىجەمىسىنى اوكىرە تىجە :

بکی مجموعه

نظامات و قوانین ايله اشتغال ايدەرك زراعت و صناعت هقده اساسات وضع و تطبيقه و مساعي افرادە حاصل اولان مشكلات و موانعي رفع و ازاله ايتكم چايشه هقده ايدىر . بونلرله مو بهتلى حكومتلكە تايمين منافع ايله ملرته خدمت ايد . بيوردى ، چونكه هر حكومت ، زكيني اهالى به مالك اولقده صوك درجه ده علاقه دار بولوق طيبمير .

بونكله برابر شاين دقت رجعت وار ايدكى اوده حكومتلكە بوبادەكه علاقه لرتهك يالنگر ثوتمله استحصالي كيفيته متعلق اولوب يوقسه مستحصارى « اهل وطن *Citoyen* » يابسهسته ترغيح ايتك آلتركه خاطر كذارنى اوليوردى .

ديكر طرفدن فيلسوفر « حريت وجدانيه » مسئلهنى قورجاولوب بونكله ديك قبود عتيقه و عمنويه سنى قيريق عزمى ايلريه كوتوريورلر ، بونلرله مو تشبيلرندە حكومتلكە مظهر حابسي اوليورلدى . حى بوانشاده وارورده « ژم زوويت » ل [۱] علينه آجيان خصوصت ، آنلرى بولندقلرى محللردن طردلرته قدر كسب شدت ايله ايدى .

« حريت وجدانيه » مسئلهسى بر رادده قدر ايلريه كيتدى كه اداره حكومته ده قول صالحرق : حكمدار ، كندى كى و قوتى ملتك خيروشمى نامنه استعمال ايتزه ملت كندى منافعتك تايمين واداره سنى اله آلتى حقى حازدر . ذرا « اصل اولان حاكم ، ملتر » قاعدسى وجوده كادى . « دريوت » بونك ايچون :

[ايسته كرده وقوعه كلن انقلاب بودر وونكرلر صالحولرى ، ساريلرى ، طولر ووب يالسلرى ، اصيلازكانى ، وحقى حكمدارانى بيله قازاندى] ديور .

..

- ۳ -

« حق ق آدم » - فرانسه ده تاريخ علانى ، تاثيراتى - بورايه درج ايتكم . مقصدمن

فرانسز مجلس مليسى ، سنه مرفومه آغستو . سنك يكرى آليسينده « حقوق آدم » ي متفقاً اعلان ايتمى ايدى .

فرانسز مؤلفن رايونيه سنك فكرنجه اون طوزونجى عصر ميلادى و قايملك كافه مدكور بياننامه مهند منبت اولوب بزه دى برعصرى متجاوز برزمان طرفنده دورلو دورلو وسيله ، دورلو دورلو شكلرله ، بالخاصه « تنظيمات » ك [۱] پورتكيورن ۱۷۵۹ ده ، فرانسه دن برنجى ذمه ۱۷۶۲ ده و اكنجى ذمه ۱۸۸۰ دم طرد ايديشلردر .

يادماضايه قارشى روس مظالمى تعداد ونصوص قرايدن استمداد ايدەرك اردويه ايراد ايله بكي نطفك برينده :

[... قيامت كونده ربه توجه والهي بن فوكك سنك دينك اعاناه ايدەك غايزله و دلاور . له لازم اولان نصيحتى ايتدم ، جوايى و بربر ، از رح الرحيم عفو ايدر نياز نديم ، ايتخى سزله نه جواب و بربر سزكن ؟]

ديور ، حال بوكه اردويى و افغانلرله سوق ايدن اسباب قويه و عديده كه اعانى ايتخى ملكتى اداره و ترغيح ايدەك قوانين مضبوطه و قواعد مفيدە و وابسته اولدينى خاطر بيله كيتيمور ، فى الواقع شوزمانه عالمه عئالى هئاجتماعيه سنى مطلوب اولان قوانين مضبوطه و قواعد مفيدە طوغرى سوق ايتكه ده كوج و بك مشكل مسئله ايدى . « عرض و طلب » قاعدسى تشكلات اجتماعيه و مليه ده حى جايردر . عصرلردن بى اداره كيفيه تابع اولوب جناب سليمك ديدىكي كى قرق الى شاهنق برخطه جسيه دن مشكل اولان عئالى حكومتى صرك احتياجيات و لوازم ترقياته كوره تنسيق و تنظيم ايله مكه ايتاكله قرق الى سنك برهت فوق البشر موفى اوله يلىردى . چونكه :

اول اسرده سويه عرفانى يوكستهك واسطه نصريات غير موجود ايدى .

فأما : بويه بر واسطه نصريات بولنه بيله افكار جاهله عامه شدتله علينه بوريه ك ايدى . بونك ماعدا بزده تاثيرى طيفه خواصه بيله ظاهر برجهل عمومى حكمرا بولونيوردى .

اوروپاده ايسه سنهرك همت و فعاليتى كاركيه اولمشيدى . بالخاصه فرانسه ده اقتصاديون ايله فيلسوفر افكار عالمه اوزرينه اجراى نفوذ ايدە . بيليرلردى ، حى حكمداران بونلرى يالريته جلب و دعوت ايدرك مطلقيت اداره به مفاراوليان فكر و ملاحظه لرني استماع ايدبيورلدى . بونلر فندن اقتصاديون ، ملترك رفاه و حالى تايمين ايدەك

طرفه طوغرى طولاشدريمه باشلادى . برحاده كه ياده مترسدره طوره مدى ، سواريلرله مترسدره آرهسته كيله مدى . حى سوارى ايله سردار . اكرمك آرهسته دشين طاورلرى عموم ايدەرك بيوك بر بوغونلىق اماره سنى كوروندى . عسكر قاجمه طاورلره ق ياده « رمنيك » صونى بچركن كورى قيريلدى . بيخانه آرايملى آتش االى . بر طرف دزدە بفا دوام ايدبيوردى . كوج حال ايله سونيكه لرك « بوزماو » اردوكاهنده اجتماع مير اولدى . فقط ايرتنى كون « بوزماو » صونى بچيليركن دشين آره دن كليور ديه بر بو - زغونلق ده ظهور ايدرك يك چوق عسكر غرق اولدى . بونلر ميانده رئيس الكتتاب « خيرى » افندي ده واردر .

اوكنده بر وضع خجيل آتش اولان حكومت عسكريه سنى بتون معنويات دينيه استناد ايتك صورتيله تنبيه ايله مك سياستى اله آتش ايدى . « قلاص » [۱] ، « فوشان » [۲] و بالخاصه « بوزماو » [۳] بوغونلقلرى اوزرينه متاداليه « بندان » داخلمده بولان روس طاورلرى سرته لونه « يكيكه و آوسترياك براردوسى ده پورله معاونت ايتك باشلادى . حى روس جنرال « كامينسكى *Kaminski* قلاص » شهربه هجوم ايله درت بيك قدر عسكر مردن برقسنى شهيد ، برقسنى اسير و شهري احراق ايله ايدى .

مجلس مشورت بر حادها اوزرينه انعقاد ايتشيدى روس جنرال مشهور « ساوروروف *Sauvorov* اون بيك كنى ايله « سهرت *sereth* » شهربى كيكرك آوستريا قوماندانى برنس « فوورغ » ايله بالغازيه « كانكش مصطى پاشا » قومانداسنده بولان پياده و سواريدن سرك يكرى بش بيك كيشيك عئالى اردوسى اوزرينه هجوم ايتدى . باشا يده ، اردويى ده شاشتريدى . عئالى سواريسنك برقسى « ارايلى » طرفنه قاچدى . بوجال اردونك عمومته سرايت ايتكله « بكرش » و سائر محله مرفوق متفرق دوكلولير : قاجميه بويه « فوشان » ده قالا نرك اكثريى شهيد و برقسى اسير اولوق كافه مهاج و جيجخانه و سائر اشيا دشمن انه كيدى .

سردار اكرم « حسن پاشا » بو مغلوبيت اوزرينه اردونك « ارايلى » طرفنه اسراريتە قرار ووردى . اردو « بوزماو » صونى كيتارنده واقع « لاقه » صحراسته انتقال ايله ايدى . بورادن دى « رمنيك » صونى بكيلوب دشينه يالاشلدى . چرخه سى تعيين ايدبان « عبدى پاشا » معتبدەكى سوارى ايله « رمنه » صويه قريپ محللرده طولاشيركن « كانكش مصطى پاشا » نك دشين اوچلرله محاربه به طوغوشمن اولدينى كورمش و درحال بلا ترتيب هجوم ايتش ايسده بچيرچير طوب سسلردن غيرته كلرك چرخه سى پاشان خبر كلدن مترسدرن خروج ايله برقيق ساعت ايلريه قدر يوزوبهرك اردويى بيوك بر احتياطلر ايتيچنده برقتلرد . بونك اوزرينه جنرال « سورووروف » ابتدا كانكش مصطى پاشا يه ايتك اردونك موجود سواريسنه قوماندان ايدن چرخه سى عبدى پاشا به هجوم ايتدى .

سواريلر غير غير كرمه لكه باشلادى ايشاده ايدى كه دشين كوله و خبرلرني يانغور كنى باغد برمه و برطرفند سواريسنى مترسدرنك صول

[۱] « ۱۲۰۳ » و قايمندن :
[۲] قلاص وقته مؤسسه سنى « فوشان » مغلوبيتى تعقيب ايله مشدر .
[۳] بوه « فوشان » مغلوبيتى تعقيب ايله مشدر .

اعلانند سوکره بجه بیمرله حکومت و افزار
آزمه سنده بیروناب قاشلیدی .

عنانی میروطبتک تاشسته دخل عظیمی منکر
اولیان بو بیاننامی ، بورایه درج ایدیشمزدن
مقصده ، محتوی اولدیی مواده ، مبدأ اتخاذ
ایندیکمز « ۱۲۰۲ » سته سندن میروطبتک
تاریخ اعلانی اولان ۱۳۲۴ سته قدر کدردان
اولان سنلر . آرمه سنده آراشدیرمق ایستدیکمز
صفحات تکامله عاثر برشمعه بولمدر .

« حقوق آدم » ک صورت مترجمی بروجه
آیدر [۸] :

« برنجی ماده — انسانلر حر و حقوقا مساوی
طوغارلر و او حالده مادام الحیات دوام ایلرلر .
نیزات و تفاوتات اجتنابه آلتی حومک منفعت مشترک
کسی اوزرینه مستند اولمیلیر .

ایکینجی ماده — هر جیت سیاسه تک تشککلدن
مقصد ، انسانک طبیعی ولایتیر اولان حقوقک
محافظه سیدر . حقوق مذ کوره شولردر :

حریت ، تمک ، امنیت و ظلم و اعتسافه قارش
مقاومت .

اوجینجی ماده — هر احکیمک اساس فی الاصلی
ملتله مستقردر . هیچ برهیت ، هیچ بر فرد
ملتدن صادر اولیان هیچ بر تأثیر و حاکمیتی اجرا
ایدمدر .

دردنجی ماده — حریت ، آخره ابراک ضرر
ایتمه نر هر شیئی بایه یلیمکدر . بنا علیه هر فردک
حقو طبیعیسی ، هیتاجتاجیه تک افراد سارمه سنک
عین حقوقدن استفاده لرنی تأمین ایدن حدود
اله محدوددر . حدود مذ کورده ایتمق قانون
تعیین ایدر .

یشنجی ماده — قانون ، آلتیق جمعیته مضر
ولان افعالی منع ایدر . قانونک نیی ایتمدیکی
برشی منع اولنه مبعنی کی امر ایتمدیکی شیئی یانمده
کیسه اجبار ایلمکدر .

اصم راسم

(۱) وقعه نویس « عبدالرحمن شرف الدین »
افندیک ترجمه سی صورتیدر

اون مش کونلک استانبول

تورک اوماق بئرک عینی — آلمنه تورک
اوجانی باش قوماندانک قارشیشنده شوله یمن ایدیی :
« غازی پاشا ، ازیمرد انش کزک مزاری
اوزرندیمین اثتید بکن . بزمه اوزر اتمک مزاری
باشنده یمن ایدن غازی منینجک حضورندیم یمن
ایدیورزه الله شاهد اولسون ، وطن فدا کارلکی
ملیه تله کسه دوشدیک کون ، وطن فدا کارلکی
ایسته دیکی کون ، ادرجاساک باشی جهلک باشی
قالتدیی کون ایجاب ایدرس حیاتیمز سزکه برابر
فدا ایدمکمز . »

بو یینه « بی مجموعه » علاوه ایدر : بی

تورکیا بون تورک اوجاقلری کنده شهر وقعه لرنیک
تورک کنشیرلری صیق بر نظام ایل بر آزیمه
طوبلاقلاری کون ، بون تورک اوجاقلری
کنشیرک ادرجاساک قارشیشنده حرکت
حرکتک ، سلاحه مقابلیه قرار
وردیک کون انقلاب و متحد قوتولرشدیمکدر .
تورک اوجاقلری فکر مؤسسه لری ایدی ، انقلاب
بو مؤسسه لری وبو مؤسسه لری ده وجوده کتیرین
بیوک مفکوره تک اتریدر . تورک اوجاقلری
شیمدی اثرلرنی بیکلمک و قورومق مجبوریتنده درلر .
تورک اوجاقلری شیمدی حرکت مؤسسه لری ده
اولدیلر .

سؤ ویریلر — بیوک وقعه لری کونی کونه
تید ایدن ملی بر تقویم وارد کین کون ۱۶ مارت
یاراغنده استانبول اشغالی اولدوم ؛ بر یاریق
چوردیم : ۱۸ مارت ، چاقاق قلمله اوج زرمینک
بارتق دیکز ترمنشک عقیق قالدیی کون ایدی .
۱۹ مارت یاراغنده شوقعه یازلی : « مرخصلر
لودره قوتلر ایشدن عودت ایدیلر . » ۲۲ مارت ،
منتظر آرمه سنده مشهور یارس شرق اجناسک سنه
دوریه سی ایدی . ۲۳ مارت یونان اردوسنک
ایکینجی اونی اوشی تلمجه لن ترمنش کونی ،
۳۱ مارت معروف ادرجاساک و ایکینجی این اونی
ظفرنیک سنه دوریه سدر . تقویم هر یارواخی
تورک ملتک یایی ، یا کوتو ، تورک قانی یانترن
بر یاره ، یا برست خاطرسته کورتون وقعه لره
دولودر . اوله ظن اییدیورمه کون تقویم بالقان
حریدن ، طرالسلی حریدن ، عینی کونلر اعتساف
ایدن دیکر تاریخ و وقعه لردن یک امساک ایل
اتخاذه بولومشدر . یالکزه شو کمنه نسک
کچیردیک ماحرالر ، بر تقویمک بوتون یاراقلری
دولورمه کانی کلپور ، بو حقیقت مهجدر . بر
بون تقویم ایتمق یمن اوزسنه تک بیوک وقعه لر عینی
قید ایدمیلور .

اسکیدن بعض کونلرده اولدیی کبی ، بعض
آیلرک معین تاریخلردن تشام ایدردک ، ۳۱ مارت
استانبول ایچون مشوم بر تاریخدی . زرا استا
نبولک او صالی صیاحتک تحطری حالا قلدرمزی
قورقونج بر اوزریمه ایچنده براتیور . یونانیلر
غلطه تک بون قایلرته اسکیشر ظفرنیک ماوی
بیاض اعلانی یاشدیردقلری کونک فرداسنده
ینه ۳۱ مارت کونی استانبوللر تورک غزمه
لردن ایکینجی این اونی ظفرنیک مزده سنی
دویدیلر کویا طالع بوعدی ند کیه ایچون استانبولک
ک بیوک سمرتلردن بریخده او کونه راست
کتیرمشدر .

۱۸ مارت چاقاق قلمه ظفرنیک استانبولده
اولا دیردیی فرح بو کون هنوز چوقق اولان
استانبوللارک بیله یورکندن قچماشدر ؛
عینی چوققار ۱۶ مارت اشغالی ده کوردیلر .
سنلر کونلر کی کچور . اسکیدن بزمه
خاطرلرنی آکلا تان ایختیالر :

— ۳۰۳ شیاطنده ..
و یا : — ۳۰۷ مارتک سکزند ..
دیه سوزه باشلاردی . بو کونی کنجلر :
— حرب عمومیده ..
و یا : — متارکده ..

دیورلر . حرب عمومی دت سندر ، متارکه
بش سندر . اگر « سنه دوریه » عادی بزمه تمامیه
تأسیس ایتسه ، هر کونیزی یارماق ، یار سرور
نمایشنده وقف ایتسه لازم کلیر . نجبا بوتون
بو کونلر آرمسندن ، وطنک فلاکتلرته نثال
اولایله جک تک برکونه ، سولجیلرته نثال
اولایله جک تک برکون احباب ایشک ممکن
دکلیدر ؟ نجبا بو کونلر هانکلیری اولاییلر ؟
« بی مجموعه » قارلرنیک بویه بر انکت ورمه چکلری
جواب ، بزم ایچون چوق قیبتی اولور . فر

حکایه

یکی بر ذوق

— ۱ —

— بیر لوبنورده —
درد سنه ، بلکه بش سنه اولور ، کوچوک
« منسو » یازقوله نهایت بولان بر سوققه ،
قولالایشیز . فقط کیزلی ملاقاتله مساعد برزمین
قائنده هفتک بر چوق کوتی کچیردم . بویارک
کی عیلاهار ایتزدی ، چونکه بو یازق قایی
نیکمه یارینسده اول قالدیی ایچون اصل آقیق
هواد کزیمکی سو دیکم ساعنده اورا کیرمزدیم .
بر کچه ، او اوطاده بیاض بر ماصه تک اوسته
چوملمش مانی نفوردن ایکی کدی ایل سسزجه
کوروشورکن سکون ایچنده وقت کچیرمه تک ایکی
طرزی آرمه سنده شجر قاشلدم : سیغاره ایچره ک شعر
یازمق ، یاخود طاوانه باهقر سیغاره ایچک .
بویه زمانلرده اله بر سیغاره بولومالی ، ضیالره
کونکلیک سترایدن ، کوشه بوجاقلری سیلن ، تردد
ایچندکی فکری معطر بر نسون سایه سنده متحول
برموزانه تاع طوب ، سوکره اوردان حویالره
آمان سیاوی و خفیف بر بولوطه ایشایی اورتلی .
اوقشام یازمق ییشنده و هیچ برنی یایماق
ارزوسنده ایدم . یعنی اوقشامکده بوتون دیکر
آفتاملره بکزه یجکی واکر برکافله ایزمارت
دولو بر تونون طابلاسی اوکنده بیتکچکی دوشو .
نیزکن بکله یمن بر ذیل سسی بی تفکارعدن
آلغوییدی .

باشی قالدیردم . حریرانک دوفونجی جمه
کچیمسک بوساعنده کیسه بی بکلمدیکه فعات حاصل
ایتم ؛ فقط ایلک ذیل سنی ایکینجی تعقیب
ایتمدی ایچون قانی کیدوب سورمه بی چکدم .
قانی آچلتجه بر قاذین کوردم .